

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirker

den 26. december 2013

Kirke dag: 2. juledag/Sct. Stefans dag/B

Tekst: Matt 10,32-42

Salmer:

SK: 122 * 102 * 128 * 108 * 104,5 * 121

På sin vis kan jeg godt forstå, at der er mennesker, der vil afskaffe 2. juledag. Dog er jeg ikke enig i begrundelserne, der oftest er af hensyn til samfundsøkonomien og produktiviteten på arbejdsmarkedet, hvor nogle mener, at vi har for mange fridage, og derfor burde reducere i dem, og 2. juledag er en dag, der godt kan undværes, mener nogle.

Der er dog også mennesker, der ikke kan lide 2. juledag grundet dens tema i gudstjenestens læsninger. Et tema, som også mere er berettiget til Sct. Stefans dag, som jo også er dagens navn. I lyset af Stefanus er det martyrernes dag. De forfulgtes dag.

Et stykke på vej kan jeg godt følge den tankegang. Nu har vi hele december – og særligt i juletiden – hørt fredens budskab med englens forkyndelse af fred til jord. Vi har hørt om fællesskab og samvær, og i mange familier gøres der meget ud af netop at mødes i juledagene og måske bilægge lidt de stridigheder, vi ellers kan have indbyrdes. Nu skal vi have det hyggeligt i duften af steg, rødkål, kanel og gran, og er der optræk til de pinlige emner, så udbringer vi hurtigt en skål og sejler lidt op og ned ad åen i Rød Ålborg.

Der har været sat fokus på dem, der netop ikke har nogen at være sammen med. Det gør lidt mere ondt på dem og tanken derom på os andre, at nogen skal sidde alene i julen. Det gør

mere ondt denne ene aften, end det, at de også sidder alene de andre 364 dage i året.

Samvær og fællesskab, fred og indbyrdes kærlighed er også nogle vigtige sidegevinster ved julen, og er måske i den folkelige/verdslige julefest de bærende elementer. Men den folkelige/verdslige julefest smitter jo også af på den kristne julefest, eller rettere, den folkelige og verdslige julefest bygger på kristne værdier og symboler som netop fred, indbyrdes kærlighed og fællesskab, men undlader forkyndelsen af Guds åbenbaring i barnet i krybben.

Oven på alt dette om fred og glæde og det søde, lille Jesus-barn skal vi så høre Jesu ord om ufred, splid, svig, utroskab, ikke-kendes-ved, ikke-tage-imod, forfølgelse osv. Det er der ikke meget jul og hygge over.

Det lille barn så sødt i sin krybbe vil altid vække modstridende og stærke følelser. Det vil altid fordre, at vi vælger og tager stilling. På den måde er temaet jo godt nok sådan lige oven på det dugfriske juleevangelium: Jesus er født, hvad betyder det for os, hvilke konsekvenser får det for os?

For nogle åbenbart drabelige konsekvenser. Men et er, hvordan evangeliet modtages i verden og, hvordan verden reagerer på dette. Rundt om i verden er der mange mennesker, der dagligt udsættes for forfølgelse grundet tro på Jesus. Og deres liv og fortvivlede vilkår skal slet ikke forbigås. Som kristne mennesker bør vi have øje, øre og hjerte for forfulgte kristne brødre og søstre rundt om i verden.

Jesu ord i dagens evangelium handler dog ikke om kristen-fjendtlige regimer eller bevægelser rundt om i verden. De handler ikke om religionskrige, selvom det jo ikke er nogen

hemmelighed, at kristne i muslimske lande mange steder lider frygteligt og sågar også fratages helt almindelige menneskelige rettigheder. Jesu ord handler om modstand mod eller tilegnelse af evangeliet i den helt lille verden, som udgøres af de fleste menneskers hverdag og nære familie og vennekreds. Her, hvor det for nogle mennesker er dejligt at kunne samles om og dele troens glæder og tvivl med hinanden; hvor man måske lettere kan forstå hinanden, fordi man har samme udgangspunkt eller referenceramme, nemlig troen på Jesus som Guds Søn. Men det er også her, hvor nogle mennesker oplever smerten ved afstand eller modstand, latterliggørelse eller ydmygelse over deres kristne tro. Det gør ondt, når man møder manglende forståelse for troslivets velsignelser eller absurditeter og paradokser, og ikke kan møde en åndelig forståelse, accept eller respekt, end ikke fra ens egne og kære. Sådanne mennesker bør ikke mindre end egentlig forfulgte have andre troendes øje, øre, hjerte og forbøn. Sådanne vilkår kan både være forstærkende, men også svækkende den enkeltes personlige trosforhold til Gud og Jesus og Helligånden som Den ene, sande, treenige Gud.

Jesu ord til os i dag er stærkt provokerende. Den, der ikke elsker Jesus mest af alle, ja før vore aller kæreste, er ham ikke værd. Provokerende ord, for det kan da ikke være rigtigt, at vi skal sætte Jesus over vore nærmeste og mest elskede. Jo, det er åbenbart hans mening. Skal vi vælge mellem Jesus og vore nærmeste, forventer han, at vi vælger ham.

Før vi nu totalt afviser og forarges over det urimelige i Jesu ord, så vil jeg godt se på et andet kærlighedsforhold. Nemlig det, vi har til vore kære. Vi er nemlig i det lige så ”urimelige” som Jesus. Vi forventer også, at vore kære vælger os før andre. Vi forventer, at vi har en særstilling hos vore kære, før andre. Jeg forventer, at jeg har en særstatus hos min kone, som ingen andre mænd bare kommer i nærheden af. Jeg forventer, at min

kone, mine forældre og mine børn er grænseløst loyale. Hvis ikke det er tilfældet, kan det enten skyldes, at jeg ikke lever op til det, eller at kærlighedsforholdene til mine kære har lidt et knæk og nogle er blevet skuffede. Men af alle mennesker i denne verden kan jeg klare at blive skuffet; men smerten ved skuffelse eller svigt, fravalg eller modstand fra mine kære, er næsten ubærlig – lige som smerten er for dem, når jeg er årsag til det samme hos dem.

I vores menneskelige sammenhænge kan vi altså sagtens leve med og kender til at forvente ubegrænset loyalitet og kærlighed. Og det forventer vi endda ind i en verden, hvor vi mennesker også er bundet af os selv og begrænsningens umulighed, for vi er kun mennesker og alle vore menneskelige forhold har gensidigt risikoen for svigt og skuffelse.

Det er til gengæld ikke tilfældet med Guds forhold til os. Det er ikke et gensidigt forhold med risiko for svigt og skuffelse. Her er det kun os, der kan svigte og skuffe. Og vores forhold til Gud er af langt større betydning end nogle andre loyalitets- og kærlighedsforhold, og et brud her har langt større konsekvenser end noget brud i vore jordiske kærligheds- og loyalitetsforhold. Mellem os handler det meget sjældent om liv eller død. Og hvis det endelig gør, så handler det kun om liv eller død med og fra hinanden.

Når vi taler om Jesus og vort forhold til Jesus, så handler det i høj grad om liv eller død, og det i dets totale og evige udstrækning. Derfor forventer han ubegrænset kærlighed og loyalitet til ham før alt andet og alle andre.

Og modsat vore forhold til hinanden, så har Jesus faktisk noget at have sit krav og sine forventninger i. Hans kærlighed til os er

grænseløs og ubetinget. Jesu loyalitet mod os gør, at han sætter sig selv til side for os. Det er julen et fortrinligt bevis på.

Den almægtige Gud, Himlens og jordens skaber. Han, der har al magt og myndighed i hele det vidtrækkende univers; Han, hvis livsånde vi hele tiden nyder godt af for at kunne leve; Han, hvis Hellige Ånd hele tiden vil fylde os med tro, håb og kærlighed og åbne vore sind og tanker for sandheden om Gud; Han, der formår at elske og dele gode gaver og velsignelser ud til mennesker langt mere og langt mere uretfærdigt end julemanden; Han, der med et pust kan slukke lyset og lade os alle gå fortabt i vores eget mørke; Han, som vi kun i glimt kan beskrive i billeder og ideer, og aldrig når til den fulde erkendelse af; Han har åbenbaret sig i al sin magt og væld og sit hjertes dybeste og mest favnende kærlighed i et lille barn i en mørk og ydmyg stald i en lille afkrog af verden. Langt fra herlighedens og magtens symboler og sale. Men midt mellem mennesker, dér hvor kærlighed fordres, gengældes og skuffes; dér, hvor mennesker håber og søger; dér, hvor mennesker måske nok spørger efter Gud; men langt fra venter at finde Ham, der åbenbarede Han sig. Dér kom Han.

Han satte ikke herligheden til side for fornedrelsen. Han satte ikke tilbedelsen til side for tjenesten. Han satte ikke guddommeligheden til side for menneskeligheden. For barnet i Betlehems krybbe er Guds herlighed og fornedrelse. Han skal tilbedes i sin tjeneste og han er guddommelig i sin menneskelighed og menneskelig i sin guddommelighed. Men han satte sig selv til side i kærlighed til os. Med en omskrivning af Jesu ord i dagens evangelium: Han mistede sit liv på grund af mig, og derfor skal både han og jeg redde livet.

Skal vi end lide i troen på sandheden i evangeliet om Jesus Kristus, barnet i Betlehem, manden på korset, den levende i opstandeshaven, da skal vi med Stefanus få lov at se Himlen

åben og Menneskesønnen stå ved Guds højre side. Da vil Han fortsat være trofast i sin kærlighed og loyalitet, når vi måske i angst og smerte, måske i fortvivlelse, men også i håb råber som Stefanus og som Herren selv i dødens stund: Herre, tag imod min ånd! Da vil Han, som elsker ubetinget og græseløst høre og tage imod, føre os op fra skyggedal hjem til sin lyse kongesal.

Ære være Gud i det højeste og på jorden!
Fred til mennesker med Guds velbehag!